

לחברים ולחברות שלום,

על סדר היום משיבות המזכירות:

ביטוח סיעודי - בשבועות האחרונים צוות הסיעוד בראשותו של אבי בן צבי ובו חברים יגאל ברק, ענבל שנהב ושולה אופיר, הכין אלטרנטיבות להמשך קיומו של ביטוח סיעודי לחברים. הצורך נובע בעקבות הפסקת ביטוח סיעודי קולקטיבי, בהוראת המפקח על הביטוח. חלק גדול מהקיבוצים היו מבוטחים בביטוח קולקטיבי וביניהם כפר מנחם. בשנת 2013 כל המבוטחים בביטוח קולקטיבי, מצאו את עצמם במצב של הפסקת הביטוח. עבודת הצוות כללה בדיקת אלטרנטיבות להמשך ביטוח לכלל החברים. הצוות לווה ע"י יועץ ביטוח, שכלל הכנת תחשיב כספי במסלולים שונים, ובדיקת אפשרויות עם מספר חברות ביטוח וסוכנויות ביטוח.

הצוות מציע מתווה המשלב 2 מסלולים הלוקחים בחשבון את העלויות הכספיות, בהתחשב בגילאי המבוטחים, התשלום החודשי בעת סיעוד ומספר השנים לתשלום. יש 2 מסלולים להבטחת תשלומי הסיעוד: 1 - ביטוח בחברת ביטוח לצעירים יחסית. 2. מסלול משלים למסלול בחברת הביטוח, לקבוצת הגיל שלא תבוטח בחברת הביטוח, שהוא הקמת קרן פנימית, המהווה תחליף לחברת הביטוח, ובה תהייה צבירה להבטחת הסיעוד לחברים, שלא יכללו בביטוח החיצוני. הנושא יובא לדיון בהנהלות הקיבוץ ויגיע לשיחת קיבוץ.

צמיחה דמוגרפית-מזה מספר שנים אין קליטת חברים חדשים בקיבוץ. מהלכי הבנייה של חברים חדשים נתקלים בקשיים ומתעכבים זמן רב.

כדי לקדם את הקליטה מטפלים במספר נושאים/מסלולים:

פדיון דירות יורשים - באחריות צמ"ד. הייתה הענות של מספר משפחות לפדיון דירותיהם. כדי לקבל מושג כספי על הערך הכספי של הדירות והמגרשים, נעשתה שמאות מדגמית למספר דירות. להמשך התהליך חברי צמ"ד יפגשו עם המשפחות המעוניינות לפדות את דירתן. הדירות מיועדות לקליטת חברים. משפחה שמעוניינות לפדות את דירתה מוזמנת לפנות אלי או לרינה קרן.

החלטת מנהל מקרקעי ישראל לשיוך דירות - (הסבר כללי) החלטת הקיבוץ הקיימת

לשיוך דירות היא החלטת מנהל 751. במקום החלטה זו יש החלטה אחרת - 1155.

לקיבוצים שהיו תחת החלטה 751 עד לשנת 2006 יש אפשרות לבחור בין 2 ההחלטות עד לסוף 2014. מה ההבדל בין ההחלטות? הנושא הוא הכדאיות הכספית לכל קיבוץ וקיבוץ בכל אחת מההחלטות. כלומר, סכום התשלום של כלל החברים ותיקים וחדשים

עתה ובהמשך על פי כל אחת מההחלטות. צוות שכלל את יעד גלעד ואותי בדק את 2 האופציות ומשמעותן הכספית על כלל הקיבוץ והביטוי הכספי לכל חבר וחבר. ביום ראשון הקרוב הנושא יוצג בפני הנהלות הקיבוץ ובהמשך נקיים מפגשי הסברה לחברים וכמובן החלטה בשיחת קיבוץ. קבלת ההחלטה חשובה להמשך תהליך הקליטה. **קליטה בדירות משפחה** – מסלול נוסף, שהתחלנו לבדוק, שנראה על פניו שהוא יכול להיות מסלול קליטה מידי ומהיר- קליטת משפחות שכבר גרות בקיבוץ בדירת המשפחה או לבן משפחה אחר, על פי החלטת המשפחה. נפגשנו עם חלק מהמשפחות שגילו עניין. אצל חלקן עדיין הנושא לא סגור במשפחה.

שיפוץ והתאמת דירות למגורים למשפחות – חלק ממשפחות הבנים בעקבות הגדלת המשפחה גרות בדירות שאינן בהתאמה לגודל המשפחה. המזכירות החליטה להתחיל במבני הצעירים [”הרכבות”] - כאשר השיפוץ ייעשה ע”י הקיבוץ, כדירות קהילה, ויושכרו למשפחות צעירות, ע”פ רשימה שתקבע ע”י צוות מיוחד. לויז הביצוע, מספר המבנים, העלות, ייקבע בהתאם למגבלות התקציב, ומציאת פתרונות הולמים לצעירים שיפוננו.

ימי עבודה שלי א' ב' ד' (עם שינויים לפי הצורך) 0506902230.

דיווחה: שולה

*חלי לאינסי נבחרה לפקדת מזרף הפק (במחלקת החינוך) של התק"צ.
לחלי בפכות חמות ואיחולי הצלחה מכולנו.*

נסתיימה עונת הרחצה 2013 התודה ליונתן דביר, יוסי שרון ויואב אלי שדה.
ותודה לליאורה בן חורין על שחיית הבוקר וההתעמלות במים.

מבצע ”הקש בדלת”, לטובת המאבק המשותף במחלת הסרטן 2013 יתקיים ב- 14.10.2013 התרומה היא אישית ע”י כל חבר וחברה.

רכזי ועדות הכינו לגיליון הבא דיווח על פעולת הוועדות בתשע”ג.

מועדון גיל הזהב פתח את שעריו בעונה החדשה.
בהרצאת הפתיחה ספרה אמי שקדי על בתי כנסת באירופה.
אחריה סיפרו בעלי תפקידים בקהילה – גלעד מינץ, צקי רפלוביץ ושולה אופיר(בקרוב).
כולם מוזמנים – יהיה מעניין.
חברים מוזמנים לתרום למועדון בהרצאה או בסיפור.

פעולת הוועד בתשע"ג

דרור אבודרם סקר את חיי הישוב, מנקודת מבטו של וועד האגודה לדבריו, חברי הוועד חברים בוועדות השונות והוועד מתעדכן בקביעות בפעילות הוועדות ומתווה מדיניות.

דרור סקר תחילה את הנעשה בתחומי החיים השונים בישוב:

יש עשייה רבה בישוב שאת תוצאותיה אנו רואים ביום ויום ואת פירות חלקה הלא קטן נראה בהמשך הדרך. כשהוועד נבחר לפני כשנה, הוא ביצע פעילות מיפוי ומיקוד על הנושאים שברצונו לעבוד עליהם, תיעדף ופרס אותם על פני ציר הזמן ופירסם לציבור. אנו רואים יותר אנשים מעורבים בפעילויות השונות והיינו רוצים לראות מעורבות רבה אף יותר של כלל הישוב בפעילויות השונות:

מערכת החינוך: על אף זעזועים שחוותה המערכת בחודשים האחרונים שנת הלימודים בגיל הרך נפתחה כסדרה. אנחנו בעיצומו של תהליך גיוס למנהל/ת חדשה. רבים הגישו מועמדות, כרגע יש מועמדת מובילה עמה אנו מתכוונים להתקדם בתהליך. בחינוך החברתי-קהילתי יש שיפור מתמשך. יותר ויותר ילדים נמצאים במערכת בין אם בגבעים השונים, במועדון או בשוה"צ. המערכת עובדת יותר ויותר לפי המודל שהישוב קבע. הכנסת אילן שני למערכת הייתה שינוי מבורך.

בגינות – החלפנו את קבלן הגינון, אחרי תקופת מעבר לא קלה. בחירת הקבלן נעשתה בהליך מסודר. הקבלן החדש בעיצומם של סגירת הפערים, שהתהוו בתקופה בה לא היה קבלן ולאחר מכן ימשיך במיזמים שונים. ישנה רשימה של פרויקטים לביצוע לפי סדרי עדיפויות בהרחבה ובקיבוץ כאשר אחת הפעילויות הגדולות בזמן הקרוב תהיה החלפת ונטיעת עצים בוגרים בהרחבה להחלפת עצים מתים או לא מתפתחים הקיימים בה. אנו פנינו למועצה בדרישה להחליף על חשבונה עצים שלא התפתחו מתחילת הפיתוח אך נענינו לצערנו בשלילה.

בתחום איכות הסביבה – הוקם מרכז מיחזור יישובי (ע"י הרפת) כל הישוב מפנה את הפסולת לפינות המיחזור ומשם היא מפונה למרכז המיחזור. פינות המיחזור גודרו, כדי שתהיינה יותר אסתטיות. חלקן הפך למפגע סביבתי, בעיקר, זו של ההרחבה. תושבים רבים מרשים לעצמם להשליך את הפסולת מסביב לפינה ולא בפחים הייעודיים. אנחנו מתלבטים האם להחזיר את פינות המיחזור, שתהיינה ליד בתי התושבים, כפי שהיה בעבר, מה שיבטיח יותר אכפתיות, או להמשיך לנסות לשפר את המצב הקיים.

חנות קח- תן, שע"י הכל בו פעילה מאוד.

אנו קוראים לתושבים למחזר מה שאפשר ולהעלות המודעות בשביל איכות הסביבה על אף חוסר הנוחות לעיתים הקיים בשמירת החומר עד למיחזורו.

בנושא התרבות - צוות ההגוי סיים את עבודתו. המודל אושר ע"י תושבי הישוב ועתה אנו ניגשים ליישום. המטרה שלנו לרתום את רוב תושבי הישוב, לאחת מפעולות התרבות, במהלך השנה. ככלל, כל אירועי התרבות שתוכננו התבצעו. אנו נצטרך לראות כיצד אנו

מקצים תקציב מסויים לרכישת ציוד לתרבות וכמו כן, נצטרך למצוא מחסן אחר, ראוי לשמו, בעבור ציוד התרבות.

צוות תשתיות הוקם לאחרונה ותפקידו למפות את הצרכים בכל השטחים הציבוריים ביישוב ולקבוע סדרי עדיפויות להוצאת הכספים הציבוריים, שחלקם מצוי במחלוקת בין האגודה לקבוץ. קיימים שלושה תתי צוותים העוסקים בהיבטים שונים של פיתוח תשתיות.

ראוי לציין, שחברי הקבוץ ומוסדותיו, אינם משתפים מספיק פעולה עם צוות זה וחבל. מגבלת שיתוף הפעולה עלולה להגדיל את המחלוקת בין הקבוץ לאגודה. **צוות בית העלמין** גם היא בפעולה נמרצת במטרה להגדיר ולהסדיר מעבר בית העלמין מבית עלמין קיבוצי לבית עלמין ישובי

הוועד ממשיך לקדם את הסכם הגישור, שטרם יושם במלואו. קיימים סעיפים במחלוקת כמו ההלוואה שנתן הקיבוץ לאגודה או סעיף בעייתי במיוחד הוא הסעיף הון בדרך המקשרת והשער. במקומות רבים, ההרחבה, גם אם היא רחוקה, היא עדיין תחת שער כניסה אחד וכרוכה באותה הגדר. אנו מנסים דרך וועדת התשתיות לקדם נושא זה. יותר שיתוף פעולה מצד הקבוץ, היה תורם לנושא הישוב האחד. גם בנושא מבני החינוך לא הגענו להסכמה בין האגודה והקבוץ, בעיקר בהתייחס למבני קבע עבור השומר הצעיר והחינוך החברתי.

במהלך השנה פרשו עוד כ- 4 משפחות מהאגודה (יש כיום כ- 10 משפחות פורשים). הגישה שלנו, לנסות לחבר את האנשים, להבין את מניעי הפרישה, לנסות לתקן היכן שצריך ולא לדחות אותם. לצערי, ייתכן ותושבים נוספים יפרשו, משום שקצה נפשם מלהמתין לתהליכים ולהחלטות. יש להבין שלמרות שאנו חיים כאן כמה שנים, יש תהליכים שלוקחים זמן. בעיני, פרישה מהאגודה הינה הבעת מחאה מצד אחד אך מצד שני, אינני חושב שהיא מקדמת דבר. צריך להירתם לעשייה ושינוי, על אף כל המחלוקות, תוך עמידה על עקרונות מבלי לקפוץ מעבר לגדר ולשלוח חיצו ביקורת ללא הרף. כדי שבאמת נפתור את המחלוקות יש לפתור שני נושאים, אותם אנחנו מקדמים:

*יישום מלא של מסמך הגישור, על כל סעיפיו.
*הגעה להסכמות בנושא התשתיות וכל הנושאים שבמחלוקת (בעיקר נושאים כספיים - כספי

הפיתוח, חלף הטל ההשבחה והלוואת הקיבוץ לאגודה).

אנחנו מתכוונים לפתוח את תקנון האגודה ולהחליט יחד עם הציבור על שינויים, שיביאו ליותר ייצוג של קבוצות ביישוב בוועד האגודה, וליצוג אנשים הגרים שנים ביישוב ובגלל שאינם בעלי נכס אינם חברים באגודה.

לסיכום, עבודה רבה מתבצעת, אך עבודה רבה עדיין לפנינו. אני שוב קורא לכל חברי הקהילה, חברי אגודה ושאינם חברי אגודה, לשלב ידיים ולהירתם לעשייה.

אנחנו אמנם כבר אחרי ראש השנה אך ברצוני לברך שוב את כל תושבי כפר מנחם בברכת שנה טובה ומבורכת ובבריאות טובה.

דיווח: דרור אבודרם

העמדת דברים על דיוקם – תגובה לדברי דרור (נציג ההרחבה בוועד האגודה).

דבריו של דרור, סובלים מאי דיוקים רבים, המחייבים תגובה והסבר. ולמיותר לציין שדבריו אינם מייצגים את רוח הדברים הנדונים בוועד האגודה ע"י נציגי ההרחבה והקיבוץ – ולהערותיו:

צוות תשתיות ישובי – קיימת אי הבנה בסיסית בין ציפיות חברי ההרחבה בצוות התשתיות, לבין תחומי פעילותו. לצוות אין סמכות לעסוק בשטחי הקיבוץ, שתכנונם הושלם לפני מספר שנים במימון של הקיבוץ בלבד, זו זכותו וחובתו של הקיבוץ בלבד. קיימת מחלוקת עם נציגי ההרחבה בדבר מימוש כספי הפיתוח הנמצאים במוא"ז יואב, שהוגדרו לשדרוג התשתיות בישוב הוותיק.

הסכם הגישור – הסכם הגישור שנחתם ע"י שני הצדדים מגדיר מפורשת את סוגיית החזר ההלוואה שניתנה ע"י הקיבוץ למערכת החינוך, אולם, מחוסר שיתוף פעולה מצד נציגי ההרחבה באגודה - הנושא תקוע.

הדרך המקשרת (קיבוץ – הרחבה) – בהסכם הגישור נאמר מפורשות כי הכביש מבית הדר לספריה ימשך כדרך משולבת (הולכי רגל, אופניים, עגלות, וכלי רכב) לתושבי השכונה הדרומית של הקיבוץ, ולא ימשך ציר נסיעה למעבר כלי רכב מבתי הספר וההרחבה לקיבוץ. (המעבר דרך בריכת השחייה ייסגר). ולכן אין מחלוקת, חסר רק הכסף... בשנה הבאה מבני הכיתות יוחזרו לקיבוץ, כך שוודאי לא תהיה כל הצדקה לנסוע בדרך הנ"ל, ולפגוע ברווחת התושבים הגרים בצמוד לכביש.

שער משותף – אין כל מניעה להקמת שער כניסה לשכונת ההרחבה, ההתנגדות היא של דיירי ההרחבה. הרצון לבנות מערכת שער נוספת בין הכיכר- למשחטה, לא מובנת, ולא סבירה, כל עוד אין גדר לשער המוצע.

קיימת שאלה בסיסית האם יש צורך בשער, כאשר בפועל הכניסה לבתי הספר, לאולם המופעים, ולקיבוץ, היא ללא בקרה ושליטה. ביום ובלילה. בפועל, קיים שער אחד כאשר נוהלי הכניסה והיציאה זהים לשתי הקהילות.

מבני חינוך / שוה"צ - התייחסותו של דרור מנותקת מהמציאות, כלומר, הקיבוץ וויתר מרצונו, השנה, על החזרת שני מבני חינוך לאחר השלמת בניית שני הגנים, (וזאת בהתאם להחלטות הגישור), באשר למבנה לשומר הצעיר, הקיבוץ וויתר על הצעותיו, ונענה בחיוב, השנה, לבקשת פורום החינוך.

לסיכום :

+ יישום הסכם הגישור – המהלך לא מתאפשר מחוסר שיתוף פעולה מצד נציגי ההרחבה, ייתכן שנצטרך ללכת למהלך של בוררות.

+ תשתיות ותקציבי פיתוח – הנושא יקודם באם צוות תשתיות הישוב ישכיל להבין מהם גבולות התייחסותו, וכי המקור הכספי הקיים כיום מיועד לשדרוג התשתיות בישוב הוותיק.

ולבסוף – הרמיזה שהקיבוץ אשם בפרישת מספר משפחות מהאגודה מחוסר שיתוף פעולה עם הקיבוץ. היא אמירה מבישה, הזויה וחסרת אחריות, הרחוקה מהמציאות, וראוי שהחושבים כך, יפששו בחצר ביתם...

שלומי שקד – יו"ר קהילת הקיבוץ

*לשאלות אלה ואנן, אמיכל וכל המשפחה
הפכות חמות אהולצת הפן. הנכד והנין איני.*

שיחת קיבוץ שהתקיימה ב 22/9/13

בשיחה נוכחו כ-30 חברים.

נדון סעיף אחד : ביצוע שיפור הכביש שבין בית הדר 4 (אלומה) לבין הספרייה. הנושא הוצג ע"י אביטל ושלומי, באמצעות מצגת ומפות.

ביצוע שיפור הכביש מתאפשר, הודות לכך שנשאר סכום כסף מבנית הכיכר שליד בית הדר. יהיה צורך להוסיף סכום נוסף. בתכנית, להרחיב את הכביש ולהוסיף מגרשי חניה לאורכו לפי תכנית התשתיות שכבר קימת ומוכנה לביצוע.

לא יבוצע הקמת מדרכות ושבילי אופנים. רוחב הכביש, בין חמישה לשישה מטר. אבני שפה תהינה רק במפוצי החניה.

אורך הכביש, בהתאם לסכום הכסף שיהיה. כרגע מדובר בערך עד כביש הפניה לבריכה או עד הספרייה.

נשאלו שאלות והובעו דעות. חברים דיברו על כך שיש אפשרות שבעתיד יהפוך כביש זה לכביש ראשי וכחיבור להרחבה, דבר שיסכן את ההולכים בו ויהווה מטרד לדירי הסביבה. הובעו גם דעות שיש לאפשר מעבר הולכי רגל בצורה בטוחה וגם כחלק מהפרויקט לחסום אפשרות מעבר לרכב בכניסה לבריכה ובפרצה בגדר ליד משפחת ארגוב.

הייתה גם תביעה שהכסף הנוסף, לא יגיע מהמקורות השוטפים של הקיבוץ.

בסוף השיחה הוסכם לקיים הצבעה ולא להביא את הנושא להצבעה בקלפי.

ההחלטה שהתקבלה ברוב קולות מוחלט :

א. מאשרים את ביצוע שיפור הכביש לפי התכנית שהוצגה בתוספת מספר תנאים :

1. הכסף הנוסף שיידרש, לא יצא מהמקורות השוטפים של הקיבוץ.

אמנון זלינגר

לדעתי, על רקע מגבלות שתוף הפעולה של הקבוץ עם צוות התשתיות היישובי, התבקש תיאום שיפור הכביש עם תושבי ההרחבה, החברים בוועד האגודה. יהודית אפרתי.

אכן, יש עתיד !

שבעים שנה קיבוץ ותיק
צמח כאן באזור עתיק,
בנה לעצמו במקום הזה
יישוב נאה, יישוב יפה.

ופתאום קמו לנו שכנים
קרובים, צעירים, נאים ויפים,
ובעוד אנו משפשפים עינינו –
גילינו... 300 שכנינו.

תקופת הראשית לא היתה קלה,
חילוקי דיעות ואף מריבה
ושוני עמדות והשקפות
הרעידו את מי המנוחות.

אך הזמן, התבונה והרצון הטוב,
שגילו שני הצדדים לרוב
השקיטו מתחים, הרגיעו רוחות,
ונמצא מוצא מחילוקי הדיעות.
והנה אני שומע וגם קורא בעלון
וידויים וגילויים של שביעות רצון
המתגלה מכל צד, גברים ונשים,
ובוודאי מכל הילדים:
"טוב לנו פה!" - "כאן כיף לחיות!"
"רוצים עתיד משותף לבנות!" -
ויש עירוב מתמיד, וצעות תוכניות
של חינוך ותרבות על רמות גבוהות,
ועוג לא מנינו הישג כביר:
קם שוב, לתפארת, השומר הצעיר!
וחודרת הרגשה שרבים רבים
אל קהילה חמה, פוריה כמהים.

אז נברך את כולנו בשנה טובה
של פעילות משותפת – במטרה
לבצר את כפר מנחם כבית משותף,
כמו ספר שכל אחד כותב בו דף,
כמקום שבו כל אחד תורם
לחיי השותפות בכפר מנחם !

יואל דרום

ארוצי, ארוצי, אשפית ויולא וכל האשפחה
גפכות חמות אהולצת הפת הנכדה והנינה איכאלה
נזכור את בנינו-חברינו, שנפלו במלחמת יום הכיפורים

ראובן כהן

בן ז'וז'יה ואביגדור

נולד ב- 2.3.1946 נפל ברמת הגולן ב- 10.10.1973 .

הטנק של ראובן היה במצב לא תקין, לכן נפרד מהיחידה לשם תיקונו. ביום ד' 10.10.1973 צורף עם עוד שני טנקים ליחידת מרגמות, לשם חיפוי. הם נשלחו מול לוע הנשק האנטי טנקי הסורי. הטנקים נפגעו תוך זמן קצר ולא הספיקו לירות אף ירייה. הצוותים לא נפגעו, אך נאלצו לנטוש ולחפש מחסה, מפני ההפגזה הכבדה, בהיצמדס אל קירות הבזלת, החוצים את השדות, על יד אל על. ראובן לא ראה בזאת הגנה מספקת וניסה להגיע בריצה אל מבנה אבן מוצק. הוא כמעט הצליח – אך ממש לפני הפתח השיגו פגז מרגמה. בשוך ההפגזה מצאווהו מוטל, כשמחצית גופו העליונה בתוך פתח הבניין המוגן.

הצו שלי להמשיך לתפקד, להמשיך את החיים עם הכאב שמלווה עד סוף החיים

אביגדור כהן תיאר את התמודדותו עם השכול ומעט את דמותו של ראובן.

אני מביאה את דבריו :

במלחמת ששת הימים ראובן לחם בסיני. חייל מצרי טיפס על הטנק עליו פיקד וראובן הרג אותו, מנשקו האישי מטווח אפס.

אחרי המלחמה שאלתי אותו, איך זה בשבילך, כבן קבוץ, עם חנוך הומאני לאהבת הזולת, איך זה להרוג אדם מול הפנים?

וזו הייתה תשובתו: "אני באותה שנייה ראיתי בו אויב, שאם לא אהרוג אותו, הוא יבוא אליכם הביתה ויהרוג את המשפחה שלי".

כלומר, הוא לא חשב להגן על הגזרה, או המולדת, אלא על המשפחה.

אחרי שראובן נפל סיפרה לי מתנדבת ידידה, שראובן אמר "במלחמה הבאה זה תורי".

ב- 1973, התמודדתי יחד עם עוד אלפי משפחות, עם השאלה איך להתמודד עם אבדן הבן?

היו מקרים, שהאבות לא יכלו לעמוד בכאב והתאבדו, עם ההתאבדות הם השלימו את

הרס המשפחה, שהאויב התכוון לה.

אני ראיתי לפני את התפקיד, **לקבל את הצו של ראובן להגן על המשפחה**. אני ראיתי את

הצו שלו כלהמשיך לתפקד, להמשיך את החיים, גם עם הכאב מלווה אותך עד סוף ימך.

בכניסה לכלבו יש פרסומת של אריה גרשוביץ, המזמינה לחוגי כדור יד. אריה למד מראובן את הסגנון ומחקה אותו וכשאני בא לדלת, נראה לי, כאילו ראובן חזר. זו הזמנה לא יבשה ובכך כוחה.

ראובן היה כולו הומור. עד היום אפשר לראות על קיר מחסן התבואות, תזמורת הומוריסטית שצייר בגיל 17 שנים.

אני היחידי בארץ, שהוציא חוברת זיכרון הומוריסטית, שמלאה בקריקטורות. כשהתחלתי לעבוד על החוברת התייעצתי עם אפרים קישון והוא לא ידע איך להתייחס לזה.

תמיד קינאתי ביד הבטוחה שלו וניסיתי לחקות אותה ללא הצלחה.

בקרמיקה, ראובן עשה כל מיני עבודות (גם קישוטים). הוא נשלח, מטעם הקבוץ, להולנד להשתלמות מקצועית, במפעל המפורסם בדלפט. לאחר נפילתו, הוזמן חבר קבוץ שנית לדלפט, על מנת שמישהו ילמד האת הידע שלו, ואני נסעתי לשם, להשלים את הידע. הפועלים ההולנדים ממחלקת היציקות הביאו לי צלחת, שחרט, כמו רשת עדינה וכולם התפעלו מהעבודה והעניקו לי אותה. איני מציין שום תאריך לא תאריך לידה ולא תאריך נפילה, כי הוא כל הזמן איתי.

גם במצבים קשים ורציניים ידע ראובן להגיב בבדיחות הדעת, לעבור אותם ולגבור עליהם בחיוך על השפתיים. חוש ההומור שלו הדביק בו, שלא בצדק, תווית של ציניות.

גם בוויכוחים מרים ונוקבים ביותר בחר לדבר ברוך ובנועם.

ידענו שהוא בראשית הדרך, שהוא ניצב בפתחו של נהר העולם, נהר היופי והאמנות. המחשבה של ראובן רצה לפני הידיים, והידיים אינן מדביקות את כושר ההמצאה. ברא דברים מלא כלום, ידע ליצור יש מאין.

אצל ראובן – בין קו לקו נולדו צורות שיכלו לשוחח ביניהן. צורותיו חיו זו עם זו בשלווה ובהרמוניה מלאה.

משה סעידי

ראובן ידידי הטוב,

נפילתו של חבר בקרב, ממלאת את הלב צער וזעם, אין-אוניס כלפי יצרו הרע של האדם, המוליד מלחמות הרסניות והמותיר אותנו, החיים, ללא יקירנו, גאוותנו ותקוותנו. במותך, ראובן, אבד לנו, לאלה שאהבו אותך, שקרבתך כה נעמה להם, חבר ורע, ידיד בשעות שמחה ובשעות קשות – נותר חלל בלב ואנו עומדים תוהים וכואבים.

הייתה בך חכמת חיים רבה, תמיד ידעת מה רצונך וכיצד תפעל למימוש מאווייך. היית מהיר החלטה וביצעת את אשר רצית בקפדנות ובדייקנות שכה אפיינו אותך. היה לנו מכנה משותף והבנה רבה איש את רעהו בנושאים קרובים רבים. נולדת עם מנה גדושה של חוש-הומור מצוין. היינו מביטים על חיינו בראי עקום וצוחקים עד דמעות.

דמיון רב אפייך את מעשיך, חתרת למקוריות וחדשנות וידיך ברוכות הכישרון, הולידו דברים נפלאים בכל תחום בו עסקת. עמדתי מוקסם ומשתאה כשידך האוחזת בעפרון רצה בזריזות על גבי גיליון ניר, וכבמטה קסם צצו עליו דמויות מלאות חיים, כאילו מתנועעות מעצמן. היה לך חוש בלתי רגיל ליצור קריקטורות בכל נושא בו בחרת – ותמיד מצאת את הנקודות הראויות, החזקות, אותן העלית על גבי הנייר, במשיכות עפרון חזקות ובטוחות. מצאת שפה משותפת והבנה מלאה עם ההורים ועם עמוס. הרבית לבלות בחוג משפחתך, וכשהוזמנתי לחדר הורידך, חשתי תמיד בחמימות רבה ובשמחת חיים בלתי רגילה. חום לבך הקרין גם על בעלי חיים, אותם כה אהבת – חתולים עזובים, אותם גידלת ודאגת למזונם ולאחרונה – צפור: קאק מאולף, אשר ליווה אותך בכל אשר תלך בדרכי הקבוץ. אהבת את קיבוץך, את הפינות השקטות שבו, את יופי הגבעות העוטרות את הקבוץ ושאפת להגיע תמיד למקומות בהם עדיין לא ביקר איש. ראובן, כברת דרך ארוכה עשינו יחדיו מימי הילדות הרחוקים ועד השירות הצבאי בחיל השריון. עברנו קורסים שונים, שבסיומם היה אך טבעי כי אתה תדאג לקישוט מסיבת הסיום בקריקטורות עליזות מהווי הקורס, שתלו על הקירות. פגשתי בך, ראובן, ביום השלישי למלחמה. עמדת עם ה"שרמנים" שלכם בצדי הדרך ליד גבעת-יואב, עסוקים בהכנות להמשך הלחימה. נופפנו בעליצות איש לרעהו, אך לא היה הסיפק בידינו להחליף מלים, כי אצנו קדימה.

ולא ידעתי, כי יותר לא אראה אותך, ידידי הטוב...

יהא זכרך ברוך.

יוסי שרון

ציורו של ראובן כהן ז"ל, שלושת הטנקים שהשמיד במלחמת ששת הימים.

עמוס ברגר

בן אליהו וצילה

נולד ב- 14.1.1953 נפל ברמת הגולן ב- 9.10.1973

עמוס היה בקורס מש"קים של פלוגת הסיור (פלסר) של חטיבה 7. עם פרוץ המלחמה באוקטובר 1973, הפלסר היה מוצב יחד עם החטיבה, במרכז רמת הגולן. הפלסר הוזנק ביום הרביעי של המלחמה ב-9 באוקטובר לחלץ טנק של גדוד 82 שנלכד, יחד עם חיילים של גולני, במארב של חיילים סורים. הסיירת חילצה את חיילי צה"ל בקרב מהיר וללא נפגעים ופינתה את פצועי גולני דרומה לתאג"ד. שם התברר שיש חוסר ברופאים והם פנו צפונה למרפאה החטיבתית. באזור בוקעתה, ליד קבוץ אל רוס, נורו לכוונם פגזי רפ"ג והתברר שקומנדו סורי הוא מקור הירי. מ"פ הפלסר בקש מהמח"ט לחזור לאזור, כמה ק"מ צפונה מ"עמק הבכא". שלושה נגמ"שי זלדה חזרו לבוקעתה והשאר המשיכו בדרכם צפונה להוריד את פצועי גולני. הנגמשיים שחזרו נלכדו במארב סורי וספגו פגיעות קשות.

בקשר דווח על מצב 3 הזלדות ושאר נגמשיי הפלסר חוזרים במהירות לחלץ את חבריהם ונלכדים במארב הסורי. בטווח של שעתיים, בקרב שהתחיל בערך ב24 בצהרים, נהרגו 24 מלוחמי פלסר 7, ביניהם עמוס שנפגע ישירות מרפי"ג שפגע בנגמשיי שלו.
ב2006 יצא סרט שתיעד את קרב פלסר 7 ב1973.
איציק.

בני יקיפי!
אלם חמוצות כל העולם פרוס לפניך (היה)
מאמין. אורה. חולם... לחם... ו...
האם אתה יוארה את אמך הישיבה הקמוצה
התורה בין חלום שגוזל לבין השעשועים
חוסר אונים.
הסל. עומצת אל הסל
רק לא לקרוסו.

צילמה גרטר

נכתב לאזכרה לחללי יום הכיפורים ב-1999

בני יקיפי!
האם אתה שומע
האם אתה יודע
את מעין הכאה המצבירה
השועשועים פולש - לא מתפרץ.
את השעשועים המחלחלים
עמוק עמוק
סלופים בלב מבלי יכולת להביע
ומבלי יכולת לעצור.
בני! האם אתה מרשים
ששבילי המולצת. עסם הנתינה שלך.
הבית המלונן. השורח -
כבר איננו מאלף לעצם האם.
חוסר הבן -
כי נשברו הציונים של הכל וביחוד.
רק אהבה אמשחה הקטנה - הכל כק קטנה
ורחוקה - נשארה

אצלי עמוס וגברי הולכים יד ביד.

גברי היה שכני (בבית הורי) וחבר ילדות למשחקים ועמוס היה בן כיתתי וחברי הטוב.

תמיד כשאני חושב על האחד, מופיע גם השני במחשבה.

נתבקשתי לכתוב על עמוס:

עמוס היה גיינגי באופי וגיינגי במראה, כשאני שומע את השיר אנחנו שנינו מאותו הכפר...

תמיד עולה לי דמותו של עמוס.

עמוס היה אדם, שהגדיר לעצמו משימות והיה איש ספורט בכל רמ"ח אבריו, כשהחליט

שהוא הולך לסיירת שריון, לא ויתר, עד שקיבלו אותו.

בתקופה הטרור צבאית היה שכני לחדר ומאוד דאג לאיציק, אחיו, עקב מחלת הסרטן בה

לקה, הוא היה מאוד מאוד קשור לאיציק ולא הפסיק לדבר עליו, הרבה פעמים שאל מה

יהיה אם איציק ימות.

עמוס היה בחור עם פוטנציאל אינטלקטואלי גבוה וזה הפסד גדול לכולנו, שהוא לא איתנו.

3 חודשים לפני המלחמה נפגשנו במחנה נתן. למרות האיסור, הייתי מתפלח לחברה של עמוס, על מנת לשוחח איתו. כל הדאגות והפחדים שלנו עלו בשיחות. עמוס סיפר לי על קשייו בסיירת, בחורות שחשב עליהן והתייעץ איתי מה הסיכויים שלו. הוא אמר, שיכול להיות שהם יעלו לצפון, לרמת הגולן ואני אמרתי, שאנחנו (פלוגת החרמ"ש) מצטרפים לחטיבה 14 בגזרה המרכזית של התעלה. לא העליתי בדעתי, שיותר לא אראה אותו.

דודו שור

את עמוס הכרתי בצבא וממש מקרוב- בקורס מש"קים. בשבילנו הוא לא היה סתם מישהו, הוא היה עמוס הקיבוצניק המנומש, הממושקף, אשר טרנזיסטור צמוד לאוזנו בכל שעות הפנאי. בחדרנו תמיד זמזם יחד עם השירים והמנגינות שקלט בטרנזיסטור – בכל שעת יום או לילה. עמוס היה חיל טוב ושאף להיות תמיד הטוב שבצוות. הוא היה מסודר, מאורגן היטב וכל פעולה היה מבצע במחשבה תחילה. הוא גם היה תמיד ראשון במקלחת, לאחר יום אימונים – מים קרים, מים חמים, לא היה משנה אצלו דבר, העיקר להיכנס נקי למיטתו. אחד הדברים אשר לעתים העלה את חמתנו, היה יושרו של עמוס. הוא לא יכול היה לשקר ולו במעט, היה דובר אך ורק אמת, אפילו גרם לו הדבר אי נעימות ואף עונש. עמוס אהב להתווכח על נושאים שברומו של עולם, למשל, על שוויון בין בני אדם. על זה נאבק בחירוף נפש, וכאשר דעתו לא התקבלה, הייתה לו תנועה אופיינית של הורדת היד והפניית הראש בזלזול כאומר "מה אתה מביין" או "מה אתה יודע". עמוס זלזל בעניינים של חומר, בכסף, כי ערכים של האדם עצמו, תכונותיו ואופיו, היו תמיד לנגד עיניו. עמוס היה בחור ספורטיבי ובעל מבנה גוף מוצק, דבר זה השתקף היטב בשעורים לחינוך גופני ובכל מקום שהיה צריך להוכיח את כוחו. לא פעם, כשערכנו תחרויות ריצה, היה משאיר אותנו מאחור לראות את גבו וגם זה מרחוק! בשבתות, שהיינו נשאים בבסיס היה עמוס מארגן את החבריה למשחק כדור סל, ספורט שבו היה נהנה ומשקיע, אף כי תמיד נהג לומר לנו, שלא זה השטח החזק שלו, אלא הכדור יד. עמוס היה איתי בכלי אחד במלחמה. הרבה אינני זוכר, כיוון שהייתי סגור בתא הנהג, אך עמוס היה היחיד מהצוות, שהיה מדווח מה רואים בחוץ, או מעביר לי מעט אוכל. תמיד דאג שלא יקפחו אותי בעת שמירה והיה מוכן להחליף אותי בטענה שאני עייף, כי נהגתי כל היום. בעת המלחמה היה עמוס הקשר היחיד שלנו עם העולם. הוא השתדל להאזין לכל מהדורת חדשות ולעדכן אותנו לגבי המתרחש. עמוס לא היה איש צבא ולא מן הששים לקרב, אך כאשר היה עליו להוכיח אומץ, לצאת מן הנגמ"ש ולחלץ פצועים – ביצע זאת ללא דופי. קשה לי הכתיבה עליך, רעי הטוב עמוס, אך אילו ניתן לי, הייתי מבקש, שיהיו לי חברים כמוך. יהיה זכרך עמנו לעד.

חברך ליחידה זאב ולדינגר

גבריאל ברעם

בן רוזקה ומיירים

נולד ב-26.12.1954 נפל בחזית הסואץ ב-6.10.1973 .

גבריק ברעם

גבריק נהרג בשעה 9:46 בערב במוצאי יום הכיפורים על הגדה המזרחית של התעלה כשטנק הפטון שלו התפוצץ. זוהי השעה שהראו מחוגי השעון המנופץ של נהג-הטנק שנמצא בתוך שרידי הטנק.

בפקודה מלמעלה השריון הישראלי פוזר ביחידות קטנטנות על מרחבים בלתי אפשריים. רק הגדוד של גבריק עם 24 טנקים פוזר על פני 50 ק"מ, כמרחק בין כפר מנחם לתל אביב. אפקט הפעולה על המצרים היה אפס אך כל הלילה המשיכו הטנקים להתפוצץ בזה אחר זה. בבוקר נותרו 8 טנקים בלבד. אילו פעלו נכון בשלב זה היה על המפקדים לשמור את הגדוד (וגדודים אחרים) במשך הלילה מחוץ לרצועה הצרה שבה החזיקו המצרים (כארבעה-חמישה ק"מ עמקה לכל אורך התעלה). צריך היה להשתמש בו בצורה מושכלת ומרוכזת כאגרון משוריין להשגת מטרות צבאיות קריטיות, למשל להערך **לעומק** לשם חסימת צירים שתמנע התקדמות מצרית נוספת, לחלץ מוצבים ולהתארגן להתקפת-נגד. **אך** מפקדי החטיבות החליטו לציית לפקודות מלמעלה. חיי החיילים שלנו בוזבוזו לשוא. ב-8 בערב 11 הטנקים שלפלוגה ח' של גדוד 79 הוכנסה לקרב אבוד מול 3,000 חיילים מצרים עם אינספור כלי נ"ט. מהמקורות המצריים עולה שהמפקדים המצריים כלל לא הרגישו בטיפטוף הזעיר של טנקים ישראליים וכלל לא הבינו עד כמה אדירה היתה הצלחתם. הטנק של גבריק הצליח להגיע עד למים דרך 4-5 ק"מ של חיילים מצרים ואש נ"ט מרוכזת. שם הסתובב והחל דוהר מזרחה בחזרה לנקודת ההתחלה. כ-100 מ' מן התעלה נפגע הטנק בצידו מבזוקה. הפגזים בתוך הטנק התפוצצו. הפיצוץ היה עז כל כך שצריח הטנק הועף למרחק של כ-10 מ' ונחת הפוך על החול. כל ארבעת אנשי הצוות נהרגו בשבריר-השנייה של ההתפוצצות. שרידי הטנק ושרידי עצמות אנשי הצוות התגלו לאחר כ-8 חדשים ע"י צוותים ישראליים שהורשו להיכנס לרצועה שעדיין היתה בשליטה מצרית. התובה והצריח כבר היו מכוסים בחול הדיונות הלבן והתגלו רק לאחר חפירה. למיטב הבנתי, בכל ארבעת הקברים מצויות עצמותיהם של כל ארבעת אנשי הצוות, מעורבות בלבי-הפרד. כל אחד מארבעת הקברים הוא למעשה, קבר קולקטיבי של הצוות כולו. אמציה.

עשר שנים למלחמת יום הכיפורים

בן יקר!
 קשה לי לשאת את העול
 המלווה זה שנים את השכול
 בימי חג מועדים וימי חול
 בלילות ארוכים וטרופים
 של דמיונות מוזרים וטרופים
 הזיות שונות ומשונות
 ורסיסי זיכרונות.
 מי ייתן ואוכל לימים
 לא לכמר על עצמי רחמים.
 קשה לי לשאת את העול
 המלווה זה שנים את השכול.
 קשה לשאת הסיוט
 כי לשכול אין חוק התיישנות...
 בן יקר!
 מי ייתן ונהיה פעם עדים
 לסיום של מחול השדים
 מי ייתן ו"ה כל יכול"
 יקשיב לזעקה של השכול.
 מי ייתן אמונה בלבבי
 אמונה בדברי הנביא
 כי ישכון השלום בין עמים
 זה חזון של אחרית הימים...

מיירים ברעם ז"ל

בן יקר!
 מי ייתן לי הכח לשאת השממה
 והשיממון שבלב
 מי ייתן לי הכח לשאת בדממה
 הצער והכאב.
 גברי היקר! געגועי לעבר
 בו ישבנו יחדיו וצחקנו
 בו ישבנו שעות ושוחחנו
 וכעת -
 מעת לעת
 רק בלילות אתה מגיע
 רק בחלום אתה מופיע
 אותך מביא הוא בכנפיו
 רק כהרף עין, כניד עפעף,
 ושוב אתה נעלם
 לתוך האין-סוף של העולם.
 גברי היקר!
 מי ייתן לי העוז והכח
 בשמחת חבריך לשמוח
 מי ייתן ויעמוד בי הכח
 להביט בפניהם ולחשוב
 שוב ושוב
 שחלילה תשחית קנאתי
 את נפשי ובינתי.
 מי ייתן לי העוז והכח
 בשמחת חבריך לשמוח
 לא לשמור בליבי כל טינה
 לא לשאת בליבי כל קנאה
 כי קשה כשאלו הקנאה.

גברי נולד ב 26 לדצמבר, נר אחרון של חנוכה, בשנת 1954. ילד שלישי לאבא ואמא, מיירים ורוזקה, שאז כבר עברו את שנות הארבעים לחייהם.
 גברי היה אחי הצעיר. הוא היה ילד יפהפה, עם חיוך שובה-לב. קראנו לו "זוט", "איש קטן", "נסיד" ... אהבתי אותו כל כך, אהבתי אותו יותר מאשר את עצמי. וההורים, אילו יכלו לבחור ילד בחנות, היו בוחרים בדיוק כמותו.
 הוא היה בן כל כך טוב ומסור להורים, עזר בבית בכל מטלה שנדרשה - שטיפת כלים, עזרה בניקיון הבית, כשהיו מבצעים מיוחדים, ובכלל. כשהיה מגיע, אחר הצהרים, ואמא הייתה מגישה לו את כוס החלב, הוא לגם בהכנעה, תמיד, כדי שתהיה מרוצה...
 הוא היה ילד שמאד התקשר רגשית למטפלות ולגוננות, וכשהתחלפו, היה לו קושי להיפרד. בגיל בוגר יותר, בבית הספר, התגלה ככישרוני במתמטיקה, וכשהיה חניך במוסד החינוכי, השתתף בחוג נוער שוחר נדע, במכון וייצמן.

גברי היה ספורטאי ושיחק כדור-יד בנבחרת של המוסד החינוכי. במסגרת היותו שחקן כדור-יד, יצא עם משלחת הנוער, לאולימפיאדת מינכן ב-1972, וחווה את הטראומה הנוראה מקרוב ממש.

אני יודעת שהיה ילד ונער אהוב ומקובל בחברה. במהלך השנים בתיכון, מילא תפקיד של מזכיר החברה. היה לו חוש צדק מאד מפותח, וקרה גם שהעניש, במסגרת התפקיד, חבר טוב, אם חרג, במעשיו, מהמקובל. גברי היה איש חברה. היו לו חברים טובים מאד ומסורים, גם כיום, כשאני מביטה בעיניהם, עדיין אני מוצאת בהם ניצוץ ממנו... היו גם בנות שחיבבו אותו מאד, והוא אותן... הוא היה עלם חסון, יפה -תאר וטוב-לב.

כשהתגייס לצבא, התקבל לקורס טיס. אחרי מספר חדשים, נשר מהקורס. אז, יכו היה לבחור כל חיל שרצה, וגם להישאר בחיל-אוויר. אבל הוא בחר בשריון. הידיעה שאמציה, אחיו הבכור והנערץ, שירת בשריון, הקסימה אותו, וללא היסוס, בחר בחיל זה. עם פרוץ מלחמת יום כפור, נחרץ גורלו. גברי וחבריו, היו הראשונים שנשלחו לכיוון תעלת סואץ. התופת שחיכתה להם שם, לא נתנה להם סיכוי. וכשנקפו הימים, ולא הגיע כל אות ממנו, היה ברור שמהו נורא קרה לו, כי גברי, שהיה כל כך קשור ומסור להורים, היה כבר שולח סימן, אילו רק יכול היה... הימים והחדשים עברו בתקוה ובציפייה קשה מנשוא. רצינו לקוות שאולי נפל בשבי המצרי, מין תקוות-שווא שכזו...

גברי הובא לקבורה בכפר-מנחם, כשישה חדשים אחרי הלילה הנורא שבו נפל. הלוויתו נערכה מעט לפני פסח, לאחר שהטנק שבו נהרג, יחד עם כל הצוות, נמצא קבור מתחת לחולות סיני. הוא תמיד יחסר לי, תמיד אתגעגע אליו, תמיד יישאר בליבי הזיכרון והכאב, גם בחלוף 40 שנה...

כוכבת

נער שב מן הצבא/יצחק שלו

הביא הבית שנת נדוד
וחלומות טרופים
עלי רעיו אשר נוקבו,
אחיו השרופים. בחלומו הם מנוטים
בוואדי, בהרים,
ועם שחר הם חוזרים
בשקט לקברם...

נער שב מן הצבא.

שלא נדע עוד מלחמה.